

Szanowni Państwo
Dyrektorzy szkół i Nauczyciele,

Przyjmując ucznia-cudzoziemca do szkoły, należy jak najszybciej rozpoznać jego kompetencje językowe oraz wiedzę i umiejętności. Pozwala to na szybką organizację wsparcia dydaktycznego i wychowawczego.

Poniżej przedstawiamy Państwu materiał¹ zawierający propozycję sposobu dokonania diagnozy wstępnej uczniów niebędących obywatelami polskimi.

Z praktyki szkolnej...

DIAGNOZA WSTĘPNA UCZNIĄ - CUDZOZIEMCĄ

Lp.	Kompetencje ucznia	Zakres wiedzy i umiejętności	Ocena nauczyciela
I etap diagnozy – wstępna rozmowa			
1.	Kontakt z językiem polskim	- czy uczeń miał kontakt z językiem polskim - w jakim języku komunikuje się na co dzień	- żadnego - uczył się wcześniej, jeżeli tak jak długo..... - j. polski, inny, jaki.....
2.	Krótką wypowiedź o sobie – sprawność komunikacyjna – wstępna	Przykładowe pytania wstępne: - Gdzie mieszkasz? - Z kim mieszkasz? - Jak dojeżdżasz do szkoły? - Czy masz rodzeństwo? - Co podoba Ci się najbardziej w szkole? - Co lubisz robić w domu? - Czym się interesujesz?	W wypowiedziach ucznia dominują: - gesty - pojedyncze słowa - zwroty - całe zdania Ocena poprawności gramatycznej: - nie popełnia błędów gramatycznych - popełnia nieliczne błędy - popełnia liczne błędy - wypowiedź niezrozumiała
II etap diagnozy – na podstawie wybranych tekstów do czytania i słuchania oraz tekstu napisanego przez ucznia i jego wypowiedzi ustnych			

¹ Materiał publikowany był w MERITUM Piśmie Podkarpackiego Kuratora Oświaty /nr 2 (38) marzec-kwiecień 2021/

3.	Sluchanie i rozumienie	<p><i>Uczeń potrafi zrozumieć:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - proste rozmowy na tematy codzienne (znajomi, rodzina, dom, szkoła, zainteresowania), - proste, krótkie rozmowy w codziennych sytuacjach, np. w sklepie, w barze, na dworcu; - ogólnie, o czym ludzie rozmawiają 	<p>Rozumie w stopniu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bardzo dobrym - dobrym - słabym - w ogóle
4.	Czytanie i rozumienie	<p><i>Uczeń potrafi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zrozumieć proste opisy osób, przedmiotów i miejsc; - odnaleźć w prostym opisie wydarzeń informacje dotyczące miejsca, czasu i uczestniczących w nich osób; - zrozumieć najważniejsze informacje zawarte w bardzo prostych tekstach; - zrozumieć, jaka jest kolejność wydarzeń przedstawionych w prostym, krótkim opowiadaniu. - przeczytać tekst ze zrozumieniem 	<p>Rozumie w stopniu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bardzo dobrym - dobrym - słabym - w ogóle <p>Czyta w stopniu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bardzo dobrym - dobrym - słabym - w ogóle <p>Odpowiada na pytania do tekstu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dobrze - słabo - w ogóle
5.	Rozmawianie	<p><i>Uczeń potrafi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - użyć zwrotów grzecznościowych - odpowiedzieć na kilka bardzo prostych pytań dotyczących jego własnej osoby, rodziny i szkoły, jeśli osoba, - zapytać, która jest godzina, ile coś kosztuje i odpowiedzieć na podobne pytania; - odpowiedzieć (np. rano, jutro, w piątek) na pytania dotyczące czasu jakiegoś wydarzenia - zamówić coś do jedzenia lub picia, np. w barze; - porozumieć się w bardzo prosty sposób w trakcie załatwiania codziennych spraw, np. w sklepie, na poczcie; - uzyskać prostą informację podczas podróży, np. kupić bilet, dowiedzieć się o godzinę odjazdu pociągu, autobusu; - zapytać, czym ktoś się interesuje lub zajmuje i odpowiedzieć na podobne pytania; - w prosty sposób - zaprosić kogoś lub umówić się na spotkanie, tj. ustalić miejsce, czas oraz co będzie robić; - wziąć udział w krótkiej rozmowie na znany mu temat, np. jak spędził niedzielę. 	<p>Rozmawia w stopniu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bardzo dobrym - dobrym - słabym - w ogóle <p>Formuluje pytania w stopniu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bardzo dobrym - dobrym - słabym - w ogóle <p>Zasób słownictwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - duży - wystarczający - ograniczony - brak
6.	Opowiadanie	<p><i>Uczeń potrafi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - opisać przedmioty lub miejsca, np. rower jest żółty, klasa jest duża; 	<p>Opowiada w stopniu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bardzo dobrym - dobrym

		<ul style="list-style-type: none"> - powiedzieć, jaka jest pogoda, np. jest ładna pogoda, jest ciepło, świeci słońce; - określić przestrzeń – gdzie się coś znajduje - opowiedzieć o sobie, swojej rodzinie, swoich znajomych; - opowiedzieć o miejscach, które dobrze zna, np. swój pokój, swoje miasto; - opowiedzieć o swoich zainteresowaniach i ulubionych zajęciach, np. przedmiotach szkolnych; - opowiedzieć o tym, co ostatnio zrobił/ła, np. jak spędził/ła ostatni weekend; - opowiedzieć w kilku bardzo prostych zdaniach o tym, jak się czuje i wyjaśnić, co mu dolega i dlaczego, np. Boli mnie głowa, bo za krótko spałem/am; - opowiedzieć przebieg codziennego wydarzenia, np. spotkania z przyjaciółmi; - opowiedzieć o tym, co widzi, np. na zdjęciu, na obrazie - krótko wypowiedzieć się na temat przeczytanego tekstu - scharakteryzować bohatera - przedstawić wydarzenia z tekstu. 	<ul style="list-style-type: none"> - słabym - w ogóle <p>Zasób słownictwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - duży - wystarczający - ograniczony - brak <p>Buduje wypowiedź w formie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojedynczych wyrazów - zdań pojedynczych nierozwiniętych - zdań pojedynczych rozwiniętych - zdań złożonych
7.	Pisanie	<p><i>Uczeń potrafi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - opisać miejsca, ludzi, przedmioty; - opisać siebie i swoje upodobania, np. co lubi robić w czasie wolnym (swoje hobby); - napisać proste, krótkie zaproszenie lub podziękowanie; - opisać znane mu wydarzenia, np. kiedy i gdzie odbyło się przyjęcie urodzinowe, wycieczka; - przedstawić w krótkim tekście kolejność czynności lub wydarzeń za pomocą takich wyrażzeń, jak np. najpierw, potem, w końcu; - wyjaśnić coś lub przedstawić własne zdanie np. Myślę, że..., Lubię tę książkę, ponieważ..., Jestem zmęczony/a, ale.. - opisać wydarzenia i bohatera. 	<p>Pisze w stopniu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bardzo dobrym - dobrym - słabym - w ogóle <p>Buduje wypowiedź pisemną w formie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojedynczych wyrazów - zdań pojedynczych nierozwiniętych - zdań pojedynczych rozwiniętych - zdań złożonych <p>Zasób słownictwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - duży - wystarczający - ograniczony - brak
8.	Świadomość językowa i ortograficzna	<p><i>Uczeń zna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - części mowy i części zdania - budowę zdania pojedynczego i złożonego - podstawowe zasady ortograficzne <p><i>Uczeń potrafi:</i></p>	<p>Zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bardzo dobrze - dobrze - słabo - w ogóle

		<ul style="list-style-type: none">- określić formę wyrazu- odmienić dany wyraz- poprawnie zapisać dany wyraz	Potrafi: <ul style="list-style-type: none">- bardzo dobrze- dobrze- słabo- w ogóle
--	--	--	--

Opracowała:
Beata Kuc
nauczyciel języka polskiego
w Zespole Szkół Drogowo- Geodezyjnych i Licealnych
im. Augusta Witkowskiego w Jarosławiu